

ประกาศศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น
เรื่อง นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ บัญญัติว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และให้การปฏิบัติ เป็นไปตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) และ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชนขึ้นใน ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น ป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้นไม่ว่าจะต่อ บุคลากร ผู้ใช้บริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ รวมถึงเพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานทั้งหมดของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น เป็นไปโดยปราศจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามหลักการการบริหาร จัดการความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Due Diligence)

ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักในศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ รวมทั้งป้องกัน และแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในการดำเนินงาน จึงกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น ดังนี้

● **นิยามศัพท์**

“สิทธิมนุษยชน” (Human Rights) หมายถึง สิทธิที่มีโดยธรรมชาติของมนุษย์ทุกคน โดยไม่ คำนึงถึงความแตกต่างทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ สัญชาติ ประเทศต้นกำเนิด เผ่าพันธุ์ ศาสนา เพศ ภาษา อายุ สติปัญญา การศึกษา สถานะทางสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม หรือเหตุอื่นใดตามกฎหมายของแต่ละประเทศ ตามสนธิสัญญาที่แต่ละประเทศมีพันธกรณีจะต้องปฏิบัติ รวมถึงสิทธิในการดำรงชีวิตและเสรีภาพ การพ้นจากการเป็นทาสและการทรมาน การมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและรวมกลุ่มกัน สิทธิในการทำงาน การศึกษา และอื่น ๆ มนุษย์ทุกคนมีสิทธิต่าง ๆ เหล่านี้โดยเท่าเทียมและไม่เลือกปฏิบัติ

“การละเมิดสิทธิมนุษยชน” (Human Rights Violation) หมายถึง การกระทำหรืองดเว้น การกระทำใด ๆ โดยมีขอบด้วยกฎหมาย ที่ส่งผลกระทบต่อการใช้สิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่น ไม่ว่าจะโดยเจตนา หรือประมาทเลินเล่อ ซึ่งรวมถึงการเลือกปฏิบัติ การปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม หรือการคุกคาม

“ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย” (Stakeholders) หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับผลกระทบ ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการดำเนินงาน และการให้บริการของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ขอนแก่น ซึ่งรวมถึงบุคลากรศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น ผู้ใช้บริการ (ผู้สูงอายุ) ญาติเครือข่าย และประชาชนทั่วไป

● **นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน**

๑. **หลักการและเจตนารมณ์** ผู้บริหารและบุคลากรศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ขอนแก่น ทุกระดับต้องยึดมั่นในการเคารพ ปกป้อง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชน โดยตระหนักถึงความสำคัญ ของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาค และการไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้สูงอายุทุกกลุ่มและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผ่านการบูรณาการหลักสิทธิมนุษยชนเข้ากับการดำเนินงานทุกขั้นตอน ตามหลักการสากล รวมถึงแผนปฏิบัติการ

ด้านสิทธิมนุษยชนภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้สูงอายุ ตลอดจนกฎหมายและพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนในระดับสากล

๒. การไม่เลือกปฏิบัติ มุ่งมั่นสร้างและรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่มีการปฏิบัติต่อบุคลากร ผู้ใช้บริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ เพียดหยามหรือแบ่งแยกด้วยความแตกต่างทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ สัญชาติ ประเทศต้นกำเนิด เผ่าพันธุ์ ศาสนา เพศ ภาษา อายุ สีมิว การศึกษา สถานะทางสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม หรือเหตุอื่นใด

๓. ความรับผิดชอบด้านความเสี่ยง มุ่งมั่นที่จะดำเนินการตามหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อระบุ ป้องกัน และบรรเทาผลกระทบที่อาจนำไปสู่การละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดจากการดำเนินงานหรือผลผลิตของหน่วยงาน

๔. การเยียวยาและการรับผิดชอบ มุ่งมั่นที่จะจัดให้มีกลไกการรับเรื่องร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพื่อให้การเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดจากการดำเนินงานและผลผลิตของหน่วยงาน เป็นไปอย่างเหมาะสม รวดเร็ว และเป็นความลับ

- **แนวทางปฏิบัติ**

๑. การเคารพความแตกต่างและการไม่เลือกปฏิบัติ ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่น รวมถึงปฏิบัติหน้าที่และให้บริการด้วยความเคารพ ให้เกียรติซึ่งกันและกันด้วยความเท่าเทียม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน ประเมินความเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การละเมิดสิทธิมนุษยชนจากการดำเนินงานหรือการให้บริการ โดยเฉพาะประเด็น อาทิ การถ่ายภาพผู้สูงอายุ โดยไม่ได้รับความยินยอม การนำข้อมูลผู้สูงอายุไปใช้ในทางมิชอบหรือไม่เหมาะสม การละเลยต่อการให้บริการ และคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

๓. การสื่อสารและการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ สื่อสาร เผยแพร่ ให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชนแก่บุคลากรศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น ผู้ใช้บริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยบุคลากรศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น ทุกระดับต้องรับทราบนโยบายนี้และนำไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรม และเคารพต่อสิทธิมนุษยชน

๔. กลไกการรับเรื่องร้องเรียนและการเยียวยา จัดให้มีช่องทางการสื่อสารและการร้องเรียนที่เข้าถึงง่าย ปลอดภัย และเป็นที่ยอมรับ เพื่อให้บุคลากรศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงผู้ที่เชื่อว่าสิทธิของตนถูกละเมิด สามารถแจ้งเรื่องต่อศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่นได้ โดยศูนย์ฯ จะดำเนินการจัดการข้อร้องเรียนดังกล่าวอย่างเป็นธรรม รวดเร็ว และเป็นความลับ จัดให้มีกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริง และการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบตามความเหมาะสม

๕. การติดตามและประเมินผล มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และนำผลการประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานด้านสิทธิมนุษยชนขององค์กรให้ดียิ่งขึ้นอย่างยั่งยืน

๖. การสอดส่อง ดูแล และเฝ้าระวัง ไม่ละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบการกระทำที่เข้าข่ายการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลที่รับผิดชอบทราบ และให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่าง ๆ หากมีข้อสงสัยหรือข้อซักถามให้ปรึกษากับผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลที่รับผิดชอบทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ

๗. การลงโทษ ผู้กระทำการละเมิดสิทธิมนุษยชนจะต้องได้รับการพิจารณาโทษทางวินัย นอกจากนี้ จะได้รับโทษตามกฎหมาย หากการกระทำนั้นผิดต่อกฎหมาย

จึงประกาศให้ทราบและถือปฏิบัติ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางสาวภริรา กิตติเดชาพันธ์)

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น